

[Lone Dybkjær.]

ser, og dér er jeg noget pessimistisk med hensyn til, om det virkelig vil kunne lykkes os at få skabt nogle alternative uddannelser, inden vi begynder med denne adgangsregulering. Jeg havde gerne set, at dette arbejde var noget længere fremme. Jeg er klar over, at der vil være nogle muligheder, men jeg tror, det vil være vanskeligt at få tilstrækkelige.

Det fjerde punkt er samtidigheden, og derfor glæder det mig, at undervisningsministeren sagde, at vi kunne regne med, at vi havde alt materialet i foråret 1976. Jeg tror, det vil være meget uheldigt, hvis vi f. eks. indfører, sådan som vi er ved at gøre det, adgangsbegrænsning på lægeuddannelsen og så ikke samtidig indfører begrænsninger andre steder. Så vil vi få de kendte forskydninger inden for universitetet, som vi nu har haft mellem de højere læreanstalter og universiteterne, og det er ikke hensigtsmæssigt.

Med hensyn til det femte punkt, prognoserne, er det jo meget usikkert. Dér mener jeg, at et af de virkelige kriterier må være, at vi laver de meget vide rammer, sådan som vi også gør det for lægerne. Jeg mener, at et af de punkter, vi virkelig skal diskutere i undervisningsudvalget, er, om de prognoser, vi nu får, også er nogenlunde rimelige. Der er jo faktisk ikke noget vanskeligere i et dynamisk industrielt samfund end at lave rimelige prognoser.

Det er jo ikke uden grund, folk har søgt de videregående uddannelser i de sidste 10-15 år. Det har faktisk været en virkelig god livsforsikring. Man har kunnet få en høj løn, også uden at man i og for sig var i topklasse rent kvalifikationsmæssigt set, og man har været nogenlunde sikker på, at man kunne få et arbejde. Det har i virkeligheden været købers marked. Hvis man havde en uddannelse, så kunne man også få et job. Men det andet er også, at der naturligvis har manglet tilbud i de kortere uddannelser.

Hermed kommer jeg til punkt 6 i 9 punkts programmet, som jeg måske nok opfatter som det allervigtigste, men nok også det vanskeligste punkt, og det er spørgsmålet om en nedskæring af længden af de meget lange uddannelser på universiteterne. Dette spørgsmål hænger jo nøje sammen med, hvad vi vil med universitets-

uddannelserne i dag. Dér synes jeg faktisk ikke, vi i de senere år her i folketinget har haft nogen principielle målsætninger med hensyn til, hvad det egentlig er, vi vil med vores universitetsuddannelser, for det er jo ikke sikkert, at det er det samme, vi vil opnå i dag, som det, vi ville opnå for 20 år siden. Jeg er faktisk ret sikker på, at det ikke er det.

Jeg tror, at vi må sige, at de meget langvarige uddannelsers tid er forbi. Jeg tror ikke længere, vi kan acceptere som en hovedregel, at vi har uddannelser af 6 års varighed. Det er, fordi jeg mener, at vi er nødt til at kigge meget nøjere på principperne om livslang uddannelse. Det er noget, vi har talt kolossalt meget om i de senere år, men som vi absolut ikke har gjort noget ved. Men jeg mener ikke, man kan få nogen principdiskussioner i gang omkring dette spørgsmål, medmindre man erkender, at det har en afgørende indflydelse på grunduddannelserne.

Jeg er klar over, at der ligger meget store problemer med de livslange uddannelser, og navnlig må man jo spørge sig selv, hvad det koster, og under hvilke kriterier folk kan komme tilbage til uddannelsessystemet. Skal det være sådan, at det offentlige skal betale den løn, som en akademiker har i dag, også når vedkommende går på meget lange efteruddannelseskurser, ja, så er det klart, at det bliver noget, vi slet ikke kan have med at gøre, men jeg synes nu også, man kunne tænke sig andre finansieringsformer. Dér synes jeg nok, vi har været for langsomme her i folketinget. Allerede i 1967 kom der en planskitse, hvor man havde taget spørgsmålet om kortere uddannelser op, hvor man havde taget flere udgangsmuligheder ved de langvarige uddannelser op, og det har vi faktisk ikke gjort spor ved. Jeg er godt klar over, at vi nu har nedsat de faglige landsudvalg, og at det er en af deres opgaver, men det er altså alligevel også omkring 10 år senere, vi måske begynder at få et udspil på dette område. Det er meget tænkeligt, at vi ikke havde stået i den situation, som vi står i i dag, hvor vi skal indføre adgangsregulering, hvis vi i tide havde sørget for, at der havde været udgangstrin i forbindelse med de længerevarende uddannelser.

Den anden ting, jeg synes man må sige